

Mgr. Radan Kapucián, Ruská federace, Jekatěrinburg
Uralská federální universita (UrFU), www.urfu.ru

Zimní semestr

V průběhu akademického roku 2011/ 2012 probíhala reorganizace dvou původně samostatných universit Uralská státní universita (UrGU) a Uralský polytechnický institut (UPI) v jeden celek pod názvem Uralská federální universita (UrFU).

Na katedře cizích jazyků současného ISPN UrFU (Institut sociálních a politických nauk UrFU) pokračovala výuka jako fakultativní předmět, studenti tohoto institutu studují povinně angličtinu, český jazyk si mohou volit jako třetí jazyk vedle polštiny, francouzštiny či němčiny.

V akad. roce 2011/ 2012 jsem vyučoval ve skupinách:

- začátečníci (16 studentů, 1x 2 akad. hodiny týdně)
- pokročilí I (12 studentů, 1x 2 akad. hodiny týdně)
- pokročilí II (5 studentů, 1x 1 akad. hodina týdně)

V následujícím roce se předpokládá srovnatelná hodinová dotace i počet studentů.

Na StI UrFU (Stavební institut UrFU) se čeština vyučuje také jako fakultativní předmět.

V akad. roce 2011/ 2012 jsem vyučoval ve skupině:

- začátečníci (5 studentů, 1x 1 akad. hodina týdně).

V následujícím roce se předpokládá srovnatelná hodinová dotace i počet studentů.

Dále pak se jedná o nové skupině na partnerské Uralské státní pedagogické universitě (UrGPU) a na Uralské státní leso-technické universitě (UrGLTU). V obou případech se předpokládá jedna skupina deseti až patnácti zájemců na úrovni začátečníků.

Letní semestr

V letním semestru probíhala výuka češtiny na obou institutech ve srovnatelném počtu a hodinové dotaci jako v zimním semestru. Nadále pokračovaly individuální konsultace na katedře cizích jazyků ISPN UrFU.

V Jekatěrinburgu a ve Sverdlovské oblasti (centrum oblasti Jekatěrinburg, bývalý název Sverdlovsk) je čeština velmi oblíbená a vyhledávaná, proto je o studium češtiny velký zájem a nabízí ji mnoho soukromých škol či vzdělávacích institucí. V loňském roce jsem spolupracoval například s jazykovým centrem „Viva“, kde nabízejí lekce českého jazyka pro zájemce z řad veřejnosti.

V navazujících kursech jsem vyučoval obvykle podle nového vydání „Chcete mluvit česky?“ Elgy Čechové, dále pak dle „New Czech Step by Step“ L. Holé, které jsem doplňoval vlastními materiály dle aktuální potřeby.

Podmínky pro výuku

Lektor češtiny mívá k dispozici učebnu vždy dle počtu studentů ve skupině a podle kapacitních možností konkrétního institutu. Vždy bývá k dispozici tabule, bývají problémy se zajišťováním učebny s projektorem. Pokud lektor potřebuje na konkrétní lekci technické vybavení, tak je potřeba vše předem zajišťovat. Kopírování materiálů lze obvykle zajistit v dostatečném počtu. Zvací institut ISPN UrFU poskytuje lektorovi skříň, kde jsou uloženy publikace, beletrie a ostatní materiály potřebné k výuce. V současné době má lektor k dispozici vcelku bohatý fond materiálů, který je průběžně dále doplňován z prostředků DZS. Mimo jiné se osvědčila aktuální periodika objednávaná prostřednictvím DZS.

Aktivity nad rámec výuky

Vedle výuky probíhá promítání českých filmů, realizují se české výstavy. Podařilo se nejen zopakovat moji první autorskou výstavu o Šumavě, ale i připravit několik nových. Nejen studenti, ale i ostatní zájemci o českou kulturu ocenili pravidelná neformální setkání v „Oblastní knihovně Bjelinského“ pod názvem „Česká beseda“. Podařilo se též realizovat nové telemosty, například s ruskou redakcí Českého rozhlasu Praha.

V Jekatěrinburgu se nachází generální konsulat ČR (GK ČR). Pan generální konsul i další konsulační pracovníci se živě zajímají o činnost lektorátu a podporují aktivity lektora. Těší mne, že festival českého filmu v Jekatěrinburgu se v letošním roce konal již dvakrát, a to v podzimním a jarním termínu.

Ve spolupráci s GK ČR a na pozvání UrFU se uskutečnila též návštěva českého vojenského přidělence v RF. V rámci jeho návštěvy v Jekatěrinburgu byla slavnostně otevřena výstava věnovaná čs. legiím v oblastní knihovně Bjelinského spojená s „kulatým stolem“ a následnou besedou. Dále pak proběhla na UrFU beseda pana vojenského přidělence s našimi studenty.

Ve spolupráci s GK ČR též UrFU pořádala „Dny české kultury na UrFU“. V rámci tohoto projektu byla otevřena trojí výstava, a to „Marina Cvetajeva v Praze“, anabáze čs. legií „Iz Chekhii na svjata kraj“ a „Výtvarníci čs. legií“. Dále pak proběhl „kulatý stůl“ s následnou besedou o české kultuře na „Institutu kulturologie a uměníznalství“ UrFU.

Nadále udržujeme živé kontakty s vojensko-historickým klubem „Gornyj ščit“. Podařilo se například realizovat pietní akt při příležitosti výročí tzv. „Čeljabinského incidentu“, který je považován za začátek bojové anabáze čs. legií v době první světové války a občanské války v Rusku v letech 1914 – 1920. Universita UrFU ve spolupráci s klubem a dalšími partnery začala připravovat nový projekt populárně-naučného filmového dokumentu věnovaný čs. legiím „Těpluška československých legií“.

Zájem o českou kulturu mají též představitelé dalších institutů UrFU. Uskutečnily se například přednášky lektora o českých kulturních tradicích na „Katedře historie Ruska“ UrFU, o současných česko-ruských kulturních vztazích na konferenci pořádané „Katedrou designu“ UrFU apod.

Podmínky pro lektora

Lektor v Jekatěrinburgu bydlí na ubytovně určené pro spolupracovníky UrFU, zahraniční studenty a lektory. Podle vyjádření rektora se kolej nachází v téměř havarijním stavu (před rekonstrukcí), ovšem jinou možnost bydlení aktuálně universita lektorovi nemá možnost nabídnout. Podmínky ubytování se ve srovnání s minulým rokem poněkud zlepšily, i když se stále jedná o poněkud skromnější podmínky, než na které jsme v České republice zvyklí. Ovšem pronájem bytu ve městě je velmi drahý a kvalita bydlení by se nemusela příliš lišit od úrovně ubytovny. Potěšilo zprovoznění bezdrátového přístupu na univerzitní internetové síť.

Informace o městě

Jekatěrinburg je považován za třetí největší město Ruské federace s asi 1 300 000 obyvateli, největší na Uralu. Leží asi padesát kilometrů za Uralským pohořím, přibližně čtyři tisíce kilometrů od Prahy, čemuž odpovídá i poněkud syrovější klima než u nás. Nachází se vedle UrFU ještě mnoho různých státních i soukromých VŠ, což z města činí významné studentské centrum. V Jekatěrinburgu se konají různé studentské projekty, mezinárodní konference apod. V posledních letech též dochází k velmi rychlému ekonomickému a hospodářskému rozvoji města i celé oblasti. Nejznámější památkou je bezesporu místní dominanta „Chram na kroví“, největší uralský pravoslavný chrám, který byl postaven na místě vyvraždění carské rodiny v roce 1918. Na vysoké úrovni jsou též kulturní programy v místních divadlech jako „Uralská státní opera“, případně „Uralské komorní divadlo literátů Uralu“.

Vypracoval: Mgr. Radan Kapucián
31. července 2012